

Het geitenpaadje in het pensioenoverleg

Het grote nieuws van vandaag in De Telegraaf van 26 februari 2020: voorzitters van werknemers, werkgevers en minister Koolmees hebben een geitenpaadje gevonden om de vastgelopen discussie over de pensioenen weer vlot te trekken waarbij de rekenrente opnieuw bekeken gaat worden. Voorwaarde is dat de deelnemende partijen afstand doen van de in het pensioenakkoord gemaakte afspraken, lees zekerheden. Aldus de Telegraaf. Dat geeft betere mogelijkheden om een meer stabiel pensioensysteem te krijgen.

En laat die gewenste stabiliteit nu precies zijn waar de organisaties van gepensioneerden zich in het overleg met de Minister al jaren sterk voor maken. Als er geen bereidheid is te onderzoeken of andere rekenregels stabielere pensioenen zouden bewerkstelligen, dan legt dat een bom onder het huidige of nieuwe pensioenstelsel.

Daarnaast is de marktrente in het nieuwe pensioenakkoord te laag. Wie gaat er nog voor een pensioen sparen als de renteverwachting nul is, terwijl de gemiddelde beleggingsrendementen van pensioenfondsen gemiddeld ruim boven de 4% uitkomen? Dat gaat toch niemand doen? En dat terwijl gebleken is dat zekerheden allang niet meer bestaan. We moeten naar een stabielere systeem toe, met meer mogelijkheden tot indexeren.

Wij hebben ook altijd ingebracht dat de herijking van de rekenregels niet alleen voor gepensioneerden belangrijk is, maar ook in het belang van de actieven. Ook hun pensioenvermogen en te verwachten pensioen worden flink geraakt als er niets aan de rekenregels wordt gedaan.

We zijn dus blij met de berichten die nu naar buiten zijn gekomen. En we houden vast aan ons standpunt dat voor stabiele pensioenen in een wereld zonder zekerheid, een stabiele en generatie-evenwichtige rekenrente van belang is. Dat geldt zowel voor nieuwe pensioenen als ook voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel toe. Ook in de laatste vergadering met de Pensioenakkoord Stuurgroep hebben we dat herhaald en dringend gevraagd bij de berekeningen de zogenoemde 'macro stabiele rentevoet' als optie mee te nemen.

Daarmee zijn we er natuurlijk nog niet. Er zal nog een hele discussie nodig zijn als het gaat om de afschaffing van de doorsneesystematiek en het voornemen om van de pensioenfondsen te vragen om verplicht leeftijd gebaseerd (life-cycle) te beleggen. Ook ligt er nog de prangende vraag hoe de transitie (de overgang naar het vernieuwde systeem) juridisch en financieel geregeld moet worden en hoe de gepensioneerden in het besturen van de pensioenfondsen in de nieuwe situatie een grotere rol kunnen spelen. Tenslotte

speelt nog het punt hoe de belangen van gepensioneerden beter geborgd kunnen worden in een situatie waar de verantwoordelijkheid voor de nieuwe regeling bij sociale partners (werkgevers en werknemers) ligt en wat voor consequenties het totaalpakket gaat hebben voor onze achterban. En, we kennen natuurlijk ook nog niet de berekeningen die nu gemaakt worden met andere rekenregels. We zijn er dus nog lang niet. Maar de discussie wordt wel concreter, nu het heikele punt, het vasthouden aan de fnuikende marktrente van dit moment, eindelijk wordt losgelaten. Dat getuigt ook van wijsheid en realiteitszin.

We hebben volgens planning, nog drie maanden te gaan. Dan moet de uitwerking van het pensioenakkoord rond zijn.

Conclusie: Goed dat we onze bijdrage over de rekenregels in de discussie hebben kunnen leveren. We zien het 'geitenpaadje' (om door een meer stabiele en passender rekenrente ook stabielere pensioenen te bereiken) als een eerste en belangrijke stap op de goede weg, maar er moeten nog veel meer belangrijke zaken geregeld worden om ook de belangen van gepensioneerden te kunnen borgen in een nieuw pensioenstelsel. Ook maken we ons zorgen over de ambitieuze planning en de vraag of de zaak rond is, uiterlijk mei van dit jaar. De consequenties zijn te groot als de uitwerking van het pensioenakkoord over de zomervakantie zou moeten worden getild.

Jaap en Joep